

Leraren een week minder vakantie - Over kwaliteit van het onderwijs en waardering van het leraarschap.

Reinder Vrielink, 27 januari 2012

Donderdag 26 januari 2012 staakten leraren opnieuw tegen het plan voor een norm van 1.040 uren. Volgens de Volkskrant van 26 januari 2012 leidt de urennorm in het voortgezet onderwijs al jaren tot hevige ergernis bij leraren.

CDA-minister Van Bijsterveldt van Onderwijs wil wettelijk vastleggen dat leerlingen in het voortgezet onderwijs per jaar 1.040 klokuren les krijgen. Scholen zelf willen naar 1.000 uur. Zonder voldoende middelen, zeggen zij, kunnen ze die uren helemaal niet garanderen, met de beruchte ophokuren als resultaat: kinderen die in klaslokalen hangen zonder les te krijgen, alleen maar om aan een wettelijke norm te voldoen. Dat er geen geld wordt vrijgemaakt voor de papieren norm, valt verkeerd in het onderwijs. Bovendien ervaren docenten de wet als een brute ontkenning van hun werkdruk. Een 'stille oorlog', wordt dat door de onderwijsbond genoemd. Volgens de grootste onderwijsbond Aob werd er op 741 scholen gestaakt, 197 scholen zouden dicht zijn of alle lessen hebben geschrapt.

Volgens docent Engels Wim Suyderoud, in de Volkskrant van 25 januari 2012, is het minder bekend dat het werk vereist dat ik per jaar gemiddeld 21 avonden tot zelfs nachten van huis ben voor werkweken, diploma-uitreikingen, schoolfeesten, voorlichtingsavonden, culturele evenementen, ouderavonden en mentoractiviteiten. Ik verdien er geen ton mee, maar in de zomervakantie heb ik tenminste het gevoel dat ik word beloond met vrije tijd.

In de Volkskrant van 26 januari 2012 schrijft rector Gerard Olthof 'Leraren zijn niet boos over het salaris, maar over het dedain van politici als Ton Elias en over de visieloosheid van de minister.' Verontwaardigd zijn docenten over een minister die meent dat alles meetbaar is en afgerekend moet worden. Die prestatiebeloning wil, wat aantoonbaar niet werkt. Die niet kijkt naar de topprestaties die leraren voortdurend leveren, met de grootste klassen en de meeste wekelijkse lessen van heel Europa. Leraren hebben plezier in hun vak en hun leerlingen. Elk fatsoenlijk onderzoek toont dat aan; elke rector ziet dat. Leraren werken structureel over. In vakanties worden werkstukken en opdrachten nagekeken, wordt de nieuwe lesmethode voorbereid. In de laatste vakantieweek komen veel leraren naar school, om het nieuwe jaar met vakgenoten voor te bereiden.

Juist in deze tijd van lerarentekorten, van steeds meer maatschappelijke opdrachten voor het onderwijs, willen leraren een minister die hen steunt. Zij hebben recht op een minister die een langetermijnvisie ontwikkelt en uitlegt. Zij willen geen minister die zich, na twee jaar overleggen over de onderwijstijd en het bereiken van een akkoord, door Kamerlid Beertema laat verleiden tot een onmogelijk amendement. Zij willen geen minister met een visie die niet verder lijkt te gaan dan die van een akela op het naderende zomerkamp van de juniorscouts. Zij willen gehoord worden en serieus worden genomen. En ze hebben groot gelijk'.

De nieuwe vakbond LIA, leraren in Actie, organiseerde direct na de kerstvakantie ook een staking van drie dagen waar ca 1500 leraren in het voortgezet onderwijs aan deelnamen. De bond zegt te waken over de kwaliteit van het onderwijs. Minder les aan kleinere klassen.

Het onderwerp kwaliteit is een lastige. Hoewel iedere leraar weet dat als je goede examen resultaten hebt, zeker in vergelijking met je schoolonderzoek, dat iets zegt over de kwaliteit van jouw onderwijs en ook voel je het direct als je een les de mist in laat gaan. Waken over kwaliteit is ok, al is er geen wetenschappelijk verband aangetoond tussen het aantal uren en de kwaliteit van het onderwijs. Landen die op een internationale PISA lijst beter scoren dan Nederland, zoals Finland en Canada, geven zelfs minder les. Ook is geen wetenschappelijk verband aangetoond tussen kwaliteit van het onderwijs en gemiddelde klasse grootte.

Voor mij is er wel een verband tussen het aantal leerlingen in de klas en het plezier in het lesgeven. Het is prettig als je zo nu en dan een leerling even apart kunt zetten. Als je in een lokaal komt met 28 tafeltjes en stoeltjes en er worden 32 leerlingen gedumpt, voelt dat niet goed. Het plezier in het onderwijs verdampt en daarmee een stukje kwaliteit. Als plezier en werken samen gaan nemen de prestaties toe.

In het onderwijs heeft men 60 vakantiedagen. Afhankelijk hoe de feestdagen vallen heb je al gauw 12 weken vrij. Plus de weken voor de grote vakantie waar je relatief weinig les geeft. Geen examen klassen meer. Wel werkweken, schoolfeest, ouderavonden, enz. Wat steeds vergeten wordt met de discussie over aantal vrije weken is dat het leraarschap een fysiek en emotioneel zwaar beroep is. Je moet je voor elke les steeds weer opladen. Je kunt nooit verslappen. Wat je op de been houdt is liefde voor het vak. De jonge gasten leuk vinden. Regisseur zijn, toneelspeler, coach, politieagent en veel meer. Als je ze weet te raken, ze weet te inspireren, geeft dat een kick. Zelf kunnen bepalen wanneer ik nakijk en lessen voorbereid. De jaarvoorbereiding deed ik meestal in de laatste week van de grote vakantie. Verslagen keek ik meestal zondagmiddag na, terwijl langs de lijn op de radio was. Zo was ik thuis als de kinderen uit school kwamen. Dat gold uiteraard ook voor de schoolvakanties. Een mooi beroep dus, met veel vrijheid.

Door de fusies, en omdat ik niet van routine houd en door ambities heb ik het vak geleidelijk aan losgelaten en doe ik nu wat ik nu doe. Een 36 uren werkweek. Vijf weken vakantie en tijd-werk-registratie. Overwerk betaalt zich zo uit in extra vrije dagen. Zo kom ik aan 7 weken vakantie. Ik vind dat prima.

Wat voor mij het in het leraarschap ook vermoeiend maakt is het gebrek aan erkenning en waardering. Geen waardering door politiek, bestuur en vaak ook niet door directies. Na de Hos nota, 1985 (Deetman), kreeg je enkele jaren lang onderwijskorting, geen schalen 11 en 12 meer. Ik vind overigens schaal 10 een prima salaris voor een HBO opgeleide. De maatregel die nu genomen wordt voelt ook niet als waardering voor het vak integendeel. Hoe krijgen we het leraarschap in een

hoger aanzien, zodat het weer aantrekkelijk wordt en de lerarenopleidingen weer vol lopen?

Geld vrij maken zodat leraren plezier in hun werk krijgen en houden. Geld voor kleinere klassen. Wordt de subsidie wel besteed waarvoor het bedoeld is? Wat verdienen de bestuurders tegenwoordig? Gaan alle LWOO gelden naar leerlingen met leerweg ondersteuning? Nu met Passend Onderwijs voor de deur houd ik mijn hart vast. Door te staken kweken we niet veel begrip bij het grote publiek en zal de waardering voor het vak niet toenemen. Hoe dan wel en welke rol kunnen besturen, directies en vakbonden hierin spelen? Daar zal de discussie in hoofdzaak over moeten gaan.